

Posljedice lažnog prijavljivanja

Pravo građana da prijave kazneo djelo ne smije se zlouporabiti radi osobih interesa, ili bilo kojih drugih razloga.

Imajući u vidu rezultat i moguće štetne posljedice za osobu koja je prijavljena, kod podnošenja prijave na zapisnik, osoba koja podnosi prijavu mora biti upozorena na posljedice lažnog prijavljivanja.

Kako tužiteljstvo može pružiti zaštitu osobi koja prijavi kazneno djelo?

Zakon predviđa mogućnosti pružanja zaštite osobi koja prijavljuje kazneno djelo.

Prije svega, građani koji se boje za svoju sigurnost, mogu kazneno djelo prijaviti anonimno. Ako dođe do kaznenog postupka i procesuiranja počinitelja, građanima se može omogućiti da svoje svjedočenje iznesu uz mjere zaštite svjedoka, koje su regulirane i predviđene zakonom.

Pravo svakog građanina je biti svjedok i kazati svoja saznanja o kaznenom djelu koje je počinjeno. Na taj način, građani pomažu i sami sebi, jer se otkrivanjem, kaznenim gonjenjem i kažnjavanjem počinitelja kaznenih djela stvara sigurnije okruženje za život svih građana.

Ova publikacija realizirana je u okviru projekta „Podrška pravosuđu u Bosni i Hercegovini – Jačanje tužilačkih kapaciteta u sistemu krivičnog pravosuđa“ Visokog sudskog i tužilačkog vijeća Bosne i Hercegovine, uz podršku Vlade Švicarske, posredstvom Švicarske agencije za razvoj i saradnju (SDC).

Visoko sudsko i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Visoko sudbeno i tužilačko vijeće Bosne i Hercegovine
Високи судски и тужилачки савети Босне и Херцеговине
High Judicial and Prosecutorial Council of Bosnia and Herzegovina

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Federal Department of Foreign Affairs FDFA
Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

PRIJAVLJIVANJE KAZNENOG DJELA

Što je kazneno djelo?

Kazneno djelo je protupravno djelo koje je zakonom propisano kao kazneno djelo, čija su obilježja propisana zakonom i za koje je zakonom propisana kaznenopravna sankcija.

Tko sve može prijaviti kazneno djelo?

Svaki građanin može i treba prijaviti kazneno djelo koje je vidio da je počinjeno, ili došao do saznanja da je počinjeno kazneno djelo. Ova obveza je moralna ali i zakonska, zato što postoje situacije kada građanin mora podnijeti prijavu, jer zakon regulira da je svatko dužan prijaviti izvršenje kaznenog djela, kada neprijavlivanje kaznenog djela, ustvari, predstavlja kazneno djelo.

Kaznena djela prouzroče štetu građanima kao pojedincima, ali i cijeloj zajednici jer ugrožavaju život, zdravlje i sigurnost građana, njihovu imovinu, okoliš, narušavaju ljudska prava građana kao i sigurnost zajednice, tako da se kaznena djela trebaju prijaviti, kako bi se građani zaštitili, a počinitelji procesuirali i kaznili sukladno zakonu. Osim fizičkih osoba, i svaka pravna osoba (poduzeće, organizacija, ustanova itd.) koja ima ozbiljna i određena saznanja o kaznenom djelu i počinitelju može o tome obavijestiti policiju, odnosno podnijeti na zapisnik prijavu u tužiteljstvu ili policiji. Službene ili odgovorne osobe u svim tijelima vlasti, javnim poduzećima i ustanovama dužne su prijaviti kaznena djela, kada u okviru svojih redovnih

poslova dođu do saznanja da je izvršeno kazneno djelo, s tim da ove osobe imaju obvezu čuvanja tragova kaznenog djela i dokaza, o čemu bez odlaganja obavještavaju policiju i tužiteljstvo.

Također zdravstveni djelatnici, nastavnici, odgajatelji, roditelji, skrbnici, usvojitelji i druge osobe koje su ovlaštene ili su dužne pružati pomoć maloljetnim osobama, nadzirati i odgajati maloljetnika, upravo zbog svoje zaštitne uloge koje imaju prema maloljetnicima, kao i zbog pojačane odgovornosti u odnosu na maloljetne osobe koje su žrtve kaznenog djela, imaju obvezu prijavljivanja kaznenog djela.

Kome prijaviti kazneno djelo?

Kazneno djelo se može prijaviti tužiteljstvu ili policiji. Zbog operativnosti i potrebe brzog djelovanja prijava se obično podnosi policiji, koja dalje poduzima zakonom određene aktivnosti. Svaki građanin može i treba obratiti se tužiteljstvu ili policiji radi prijavljivanja kaznenog djela, jer se na taj način čini dobro građanima i zajednici.

Način prijavljivanja ili kako mogu prijaviti kazneno djelo?

Građani mogu prijaviti kazneno djelo tužiteljstvu ili policiji na više načina.

Ukoliko građani imaju saznanja o počinjenom kaznenom djelu, ili su oštećeni počinjenim kaznenim djelom, mogu o tome obavijestiti

policiju, odnosno, tužiteljstvu ili policiji podnijeti prijavu na zapisnik.

U prijavi je potrebno navesti detalje o tome koje se kazneno djelo prijavljuje, tko su mogući počinitelji, a tko su žrtve ili oštećeni, gdje i kada, te na koji način je kazneno djelo počinjeno, informaciju gdje se nalaze eventualni dokazi ili svjedoci počinjenog kaznenog djela.

Dobro je da osoba koja prijavljuje kazneno djelo, ostavi svoje kontakt podatke, kako bi policija i tužiteljstvo mogli ostvariti kontakt s tom osobom, radi eventualnih dodatnih pojašnjenja i informacija koje su potrebite radi uspješnog procesuiranja počinitelja kaznenog djela.

Također, počinjeno kazneno djelo se može prijaviti anonimno, bez navođenja identiteta osobe koja prijavljuje kazneno djelo i počinitelja, ali je u svakom slučaju bolje kada se osoba koja prijavljuje kazneno djelo predstavi i ostavi kontakt podatke, jer to omogućava brže i učinkovitije djelovanje tužitelja i policije.

Građani trebaju surađivati s policijom i tužiteljima. Demokratsko je pravo građana, prijaviti počinjena kaznena djela, te surađivati s agencijama za sprovođenje zakona.

Policija i tužiteljstva rade za dobrobit svih građana, a uloga građana je ključna za učinkovito procesuiranje počinitelja kaznenih djela i građani mogu i trebaju graditi partnerski odnos s agencijama za sprovođenje zakona, radi boljeg i sigurnijeg života svih građana.